

Tạo thuận lợi cho xuất nhập khẩu, vận chuyển hàng hóa qua các cửa khẩu biên giới

14:53 19/03/2021

Ngày 19/3/2021, Đoàn công tác của Bộ Công Thương do Thứ trưởng Trần Quốc Khánh làm trưởng đoàn đã làm việc với Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai về tình hình thương mại biên giới, xuất khẩu nông thủy sản, thực phẩm của Việt Nam sang thị trường Trung Quốc trong những tháng đầu năm.

Qua đó triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm nâng cao năng lực thông quan, tạo thuận lợi cho hoạt động xuất nhập khẩu, vận chuyển hàng hóa qua các cửa khẩu biên giới, thúc đẩy giao thương, xuất khẩu hàng hóa, nhất là các mặt hàng nông, thủy sản chủ lực, trái cây tươi của Việt Nam trong thời gian tới.

Kinh tế, thương mại vẫn duy trì phát triển ổn định

Từ đầu năm 2020 đến nay, dịch bệnh Covid-19 đã có những ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động xuất nhập khẩu, trao đổi, mua bán hàng hóa qua các cửa khẩu biên giới với Trung Quốc nói chung và của tỉnh Lào Cai nói riêng. Đến nay, dịch bệnh vẫn tiếp tục diễn biến phức tạp, các cơ quan quản lý của cả Việt Nam và Trung Quốc đều phải tiếp tục duy trì các biện pháp phòng, chống dịch bệnh và kiểm soát nghiêm ngặt đối với hoạt động xuất nhập cảnh, xuất nhập khẩu, vận chuyển hàng hóa qua biên giới, bao gồm cả các biện pháp quản lý chặt chẽ về an toàn thực phẩm và truy xuất nguồn gốc hàng hóa nhập khẩu. Trong khi đó, năng lực thông quan tại các cửa khẩu biên giới hiện nay vẫn chưa khôi phục hoàn toàn, chưa đáp ứng được lưu lượng hàng hóa thông quan tăng cao vào thời điểm một số mặt hàng nông sản, trái cây tươi của ta vào vụ thu hoạch.

Trước tình hình đó, để đảm bảo thực hiện tốt mục tiêu “kép”, vừa phòng chống dịch bệnh Covid-19, vừa giữ được tăng trưởng kinh tế, tạo thuận lợi cho hoạt động xuất nhập khẩu, mua bán, trao đổi hàng hóa, tránh tình trạng ứ ứ hàng hóa, phương tiện tại các cửa khẩu trên địa bàn tỉnh biên giới trong thời gian tới, đoàn công tác của Bộ Công Thương tại tỉnh Lào Cai đã trao đổi, làm việc với Ủy ban nhân dân, các cơ quan, lực lượng chức năng và một số doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh để nắm bắt tình hình, qua đó kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đồng thời phối hợp triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm nâng cao năng

lực thông quan, tạo thuận lợi cho hoạt động xuất nhập khẩu, vận chuyển hàng hóa qua các cửa khẩu biên giới, thúc đẩy giao thương, xuất khẩu hàng hóa, nhất là các mặt hàng nông, thủy sản chủ lực, trái cây tươi của Việt Nam trong thời gian tới.

Quang cảnh buổi làm việc

Tại buổi làm việc với Đoàn công tác của Bộ Công Thương, Ủy ban nhân dân, các cơ quan, lực lượng chức năng và một số doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh đã báo cáo về tình hình cũng như những khó khăn, vướng mắc, công tác quản lý của tỉnh đối với hoạt động thương mại biên giới, xuất nhập khẩu hàng hóa trên địa bàn tỉnh trong thời gian qua, cụ thể là: Tổng kim ngạch hàng hóa xuất nhập khẩu qua các cửa khẩu trên địa bàn tỉnh Lào Cai năm 2020 đạt 3,2 tỷ USD, đạt 70,3% kế hoạch, giảm 15,2% so với năm 2019. Nguyên nhân do ảnh hưởng của dịch Covid-19 nên tổng kim ngạch hàng hóa xuất nhập khẩu và hoạt động xuất nhập cảnh đều giảm so với năm 2019. Trong đó, xuất khẩu đạt 1,16 tỷ USD, đạt 68,2% kế hoạch, giảm 26,9%; nhập khẩu đạt 576,3 triệu USD, đạt 72% kế hoạch, giảm 18,6%; Các loại hình khác (tạm nhập tái xuất, kho ngoại quan, chuyển cửa khẩu, quá cảnh, doanh nghiệp trong tỉnh thực hiện xuất nhập khẩu tại các cửa khẩu khác) đạt khoảng 1,5 tỷ USD, giảm 1,4% so với năm 2019. Các mặt hàng xuất khẩu chủ yếu: phốt pho vàng, thanh long, xoài, vải tươi, dưa hấu, chuối, sắn các loại...; Các mặt hàng nhập khẩu chủ yếu: phân bón, than cốc, năng lượng điện, rau củ quả các loại, máy móc thiết bị, hóa chất...

Từ năm 2020 đến nay, mặc dù chịu ảnh hưởng của dịch Covid-19, nhưng hợp tác kinh tế, thương mại giữa tỉnh Lào Cai và Vân Nam (Trung Quốc) vẫn duy trì phát triển ổn định. Các lực lượng chức năng tích cực phối hợp thực hiện tốt công tác hỗ trợ các doanh nghiệp, tạo thuận lợi cho hoạt động thông quan xuất nhập

khẩu hàng hóa. Tuy nhiên, do ảnh hưởng bởi dịch bệnh, hoạt động xuất nhập khẩu tại các cửa khẩu phụ, lối mở biên giới không thực hiện được. Tại khu vực cửa khẩu quốc tế, do cả hai Bên cùng tổ chức triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm phòng chống dịch bệnh nên đã phần nào ảnh hưởng đến hoạt động thông quan xuất nhập khẩu hàng hóa so với thời gian trước dịch bệnh.

Xuất khẩu nông, thủy sản của ta sang Trung Quốc đang gặp phải một số khó khăn do nhu cầu của thị trường Trung Quốc sụt giảm sau các biến động kinh tế và tác động của dịch Covid-19. Bên cạnh đó, Trung Quốc đang ngày càng tăng cường công tác thực thi pháp luật, các chính sách thương mại biên giới theo hướng chính quy, nề nếp trên cơ sở các quy định, chính sách đã ban hành với trọng tâm là tăng cường giám sát, thực hiện nghiêm các quy định của Trung Quốc đối với hoạt động nhập khẩu nông thủy sản trên tuyến biên giới đất liền, thông qua các biện pháp như truy xuất nguồn gốc, quy cách đóng gói, vệ sinh an toàn thực phẩm... Trong khi đó, một số mặt hàng nông sản, trái cây tươi của Việt Nam có tính mùa vụ khi mua bán, trao đổi với Trung Quốc chủ yếu theo hình thức “đi chợ”, tức thương nhân bán không có hợp đồng mua bán sẵn với đối tác Trung Quốc, ồ ạt chở hàng lên biên giới khi vào vụ, khiến năng lực thông quan nhất thời không đáp ứng, gây ùn tắc tại khu vực cửa khẩu và gây áp lực cho công tác quản lý. Mặc dù Bộ Công Thương và Ủy ban nhân dân các tỉnh biên giới giáp Trung Quốc trong đó có Lào Cai trong thời gian qua đã liên tục đẩy mạnh công tác thông tin, khuyến cáo, tuyên truyền bằng nhiều hình thức về vấn đề này cho các cơ quan, địa phương và các doanh nghiệp nhưng tình hình chưa có nhiều cải thiện rõ rệt.

Kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc

Theo đó, Ủy ban nhân dân, các cơ quan, ban, ngành của tỉnh và các doanh nghiệp đã có kiến nghị, đề xuất với Đoàn công tác về một số giải pháp trong việc phối hợp thông tin, nắm bắt, theo dõi sát tình hình, kịp thời khuyến cáo cho các địa phương, doanh nghiệp, cũng như công tác quản lý, điều tiết hoạt động xuất nhập khẩu, thông quan hàng hóa, khuyến khích đầu tư, phát triển hạ tầng thương mại, trao đổi, đề nghị các cơ quan quản lý của Trung Quốc về mở cửa, tạo thuận lợi, thúc đẩy xuất khẩu hàng nông, thủy sản xuất khẩu của ta sang thị trường này.

Thay mặt Lãnh đạo Bộ Công Thương và Đoàn công tác, Thứ trưởng Trần Quốc Khánh sau khi nghe các nội dung báo cáo tại buổi làm việc đã có ý kiến trao đổi với Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng thời chỉ đạo các cơ quan, đơn vị của Bộ Công Thương tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các Sở, ban, ngành, lực lượng chức năng của tỉnh nhằm kịp thời tháo gỡ, khó khăn, triển khai đồng bộ các giải pháp nhằm tạo thuận lợi cho hoạt động xuất nhập khẩu, thông quan hàng hóa qua các cửa khẩu biên giới, thúc đẩy giao thương, xuất khẩu hàng hóa, nhất là

các mặt hàng nông, thủy sản chủ lực, trái cây tươi của Việt Nam trong thời gian tới.

Cụ thể, đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh: Chỉ đạo các cơ quan, lực lượng chức năng trên địa bàn tiếp tục cập nhật, đưa thông tin thường xuyên về diễn biến giao nhận hàng hóa và các vấn đề liên quan khác tại khu vực cửa khẩu, đặc biệt là khi Chính quyền phía bạn có chính sách phát sinh đột xuất tác động đến hoạt động giao nhận, thông quan, xuất nhập khẩu hàng hóa của ta; kịp thời trao đổi với Bộ Công Thương để cùng phối hợp xử lý những vấn đề phát sinh; Tiếp tục thực hiện nghiêm túc các chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại văn bản số 808/VPCP-KTTH ngày 05 tháng 02 năm 2020; Công điện số 224/CĐ-TTg ngày 12 tháng 02 năm 2020; các Chỉ thị số 15/CT-TTg ngày 27 tháng 3 năm 2020, số 16/CT-TTg ngày 31 tháng 3 năm 2020; hướng dẫn của Bộ Y tế tại Quyết định số 2553/QĐ-BYT ngày 18 tháng 6 năm 2020 về việc ban hành “hướng dẫn tạm thời công tác kiểm dịch y tế phòng chống lây nhiễm Covid-19 đối với phương tiện và người điều khiển phương tiện vận chuyển hàng hóa tại các cửa khẩu đường bộ, đường sắt, đường thủy và đường hàng không”, đặc biệt lưu ý các biện pháp phòng chống dịch khi lượng người và phương tiện vận chuyển hàng hóa tập trung quá đông tại khu vực cửa khẩu.

Bộ Công Thương trong thời gian tới sẽ phối hợp chặt chẽ cùng các Bộ, ngành, địa phương biên giới phía Bắc để triển khai các giải pháp như sau:

Trao đổi, vận động phía Trung Quốc đẩy nhanh tiến độ hoàn tất các thủ tục pháp lý, kỹ thuật để mở cửa thị trường sớm cho các mặt hàng nông, thủy sản mà Việt Nam có thế mạnh như sầu riêng, bưởi, chanh leo, na, roi, bơ, dừa, tổ yến, khoai lang tím, thủy hải sản tươi sống, sản phẩm sữa các loại... để đáp ứng hơn nữa nhu cầu tiêu thụ của người dân Trung Quốc, góp phần tăng trưởng thương mại song phương.

Trao đổi, vận động phía Trung Quốc sớm xem xét bổ sung thêm các cửa khẩu được phép nhập khẩu trái cây tươi trên tuyến biên giới đất liền, đặc biệt qua các tuyến vận tải đường sắt - là phương thức vận chuyển mà hai nước đang thống nhất thúc đẩy phát triển trong thời gian tới; đồng thời tăng cường các chuyến tàu hàng chuyên dụng nhập khẩu nông sản của Việt Nam nhằm đáp ứng tốt hơn nữa nhu cầu của mỗi bên.

Phối hợp chặt chẽ, tích cực với phía Trung Quốc tuyên truyền, phổ biến và định hướng các doanh nghiệp hai nước tận dụng ưu đãi từ Hiệp định thương mại tự do ASEAN - Trung Quốc và sử dụng hình thức thương mại điện tử (một hình thức thương mại mới đang phát triển hiệu quả) để thúc đẩy xuất khẩu; đồng thời thay đổi tập quán kinh doanh theo hướng chủ động ký kết hợp đồng kinh tế, thực hiện đúng các yêu cầu hiện hành của hai nước về nhập khẩu nhằm hạn

chế rủi ro trong thương mại.

Bên cạnh đó, tiếp tục đổi mới toàn diện công tác xúc tiến thương mại theo hướng tăng tỷ trọng các hoạt động có tác dụng lâu dài như đào tạo kỹ năng, giảm tỷ trọng của các hoạt động chỉ có tác dụng nhất thời như hội chợ, triển lãm; chú trọng các chương trình xúc tiến thương mại trung và dài hạn hướng vào một mặt hàng cho tới khi đạt kết quả cụ thể; bên cạnh đó tăng cường xúc tiến, kết nối giao thương theo hình thức trực tuyến.

Minh Anh